

Dosar nr. 3r-208/2022
2-20045215-01-3r-05072022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. L. Holevițcaia)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: Gh. Mîra, Gr. Dașchevici, A. Bostan)

DECIZIE

27 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Iurie Bejenaru

examinând recursul depus de Societatea Comercială „Imobil -PG” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Alexei Frunze,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea Comercială „Imobil-PG” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Preturii sectorului Buiucani, Primăriei municipiului Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil,

împotriva încheierii din 17 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Societatea Comercială „Imobil-PG” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Alexei Frunze împotriva hotărârii din 23 noiembrie 2021 a Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă:

La 07 aprilie 2020 SC „Imobil -PG” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva Preturii sectorului Buiucani, Primăriei municipiului Chișinău, prin care a solicitat anularea prescripției privind demolarea construcției amplasate pe adresa xxxxx; anularea dispoziției vice-primarului Victor Chirona nr. 140-D din 20 martie 2020 privind asigurarea gropii de fundație din mun. xxxxx, efectuată de către SC „Imobil-PG” SRL.

Prin hotărârea din 23 noiembrie 2021 a Judecătoriai Chișinău sediul Rîșcani, acțiunea depusă de SC „Imobil -PG” SRL a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d. 123-129).

La 23 decembrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, SC „Imobil -PG” SRL, reprezentată de avocatul Alexei Frunze, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriai Chișinău sediul Rîșcani din 23 noiembrie 2021, solicitând casarea integrală a hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi decizii privind admiterea acțiunii (f.d. 120-121).

Prin încheierea din 17 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat inadmisibil apelul depus de SC „Imobil -PG” SRL, reprezentată de avocatul Alexei

Frunze împotriva hotărârii din 23 noiembrie 2021 a Judecătoriei Râșcani, sediul Chișinău.

La 15 iunie 2022, SC „Imobil -PG” SRL, reprezentată de avocatul Alexei Frunze, a depus cerere de recurs împotriva încheierii instanței de apel din 17 mai 2022, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate și soluționarea prin decizie a problemei respective cu primirea spre examinare a cererii de apel.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu încheierea instanței de apel, deoarece a dat o apreciere eronată chestiunii declarării inadmisibile a cererii de apel. Instanța de apel a interpretat în mod eronat legea emițând o soluție ilegală, nu a indicat motivele care au determinat concluziile instanței.

Sunt nefondate și declarative concluziile instanței de apel precum că recurentul nu a motivat apelul în termen de 30 de zile din momentul recepționării hotărârii motivate.

La 14 decembrie 2021 a fost depusă cererea de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 23 noiembrie 2021. În cererea de apel chiar și în cea nemotivată au fost expuse solicitările apelantului, dezacordul cu hotărârea atacată și temeiurile de drept pe care apelantul își întemeiază pretențiile, rezervându-și dreptul de a depune un apel suplimentar în caz de necesitate (fiind indicat ca fiind nemotivat).

Astfel, instanța de apel a restituit în mod neîntemeiat cererea de apel, încălcându-i recurentului dreptul la un proces echitabil și accesul liber la justiție.

La 05 iulie 2022 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Primăriei mun. Chișinău și Preturii sectorului Buiucani copia recursului depus de SC „Imobil-PG” SRL.

În conformitate cu art.191 alin.(5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curții de apel.

Conform art.243 alin.(2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Completul specializat pentru examinare acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a decis examinarea cererii de recurs fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților.

Studiind actele cauzei, completul specializat pentru examinare acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele motive.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie de respingere a recursului.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că în prezenta speță obiectul de examinare în ordine de recurs vizează legalitatea încheierii din 17 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarată inadmisibilă în temeiul art.236 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ cererea de apel depusă de SC „Imobil-PG” SRL împotriva hotărârii din 23 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, din motiv că apelantul nu a

prezentat motivarea apelului în termenul legal prevăzut de art.232 alin.(2) din Codul administrativ.

Conform art.232 alin.(1) din Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

Iar, potrivit alin.(2) al art.232 din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Totodată, regulile generale ce țin de calcularea termenelor în materie de contencios administrativ sunt reglementate prin prisma art.195 din Codul administrativ potrivit cărora procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

În conformitate cu art.110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 111 alin.(1)-(4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Art.113 din Codul de procedură civilă prevede că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Pornind de la prevederile legale menționate supra, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificarea securității raporturilor juridice. Exercițarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, căror li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Totodată, conform art.223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art.96–114.

Potrivit art.96 alin.(1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Din dispozițiile art.97 alin.(1) și (3) din Codul administrativ, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

Reieșind din prevederile art.109 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

Din materialele cauzei rezultă că la 23 noiembrie 2021 Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani a pronunțat dispozitivul hotărârii în ședință publică, prin care a fost respinsă acțiunea depusă de SC „Imobil-PG” SRL ca fiind neîntemeiată (f.d. 112).

La 23 noiembrie 2021 a fost expediat, prin intermediul oficiului poștal, în adresa părților copia dispozitivului pronunțat (f.d. 113).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 16 decembrie 2021 și 23 decembrie 2021 SC „Imobil-PG” SRL a depus cereri de apel nemotivate împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii din 23 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Totodată, apelantul a menționat că își rezervă dreptul de a depune un apel motivat suplimentar după notificarea hotărârii integrale a primei instanțe (f.d.117-118, 120-121).

La 16 februarie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani a expediat copia hotărârii integrale din 23 noiembrie 2021 în adresa SC „Imobil-PG” SRL, notificată ultimului la 07 martie 2022, fapt ce rezultă din avizul poștal de recepție nr.DS8006396722AS (f.d. 130, 133).

La capitolul dat, instanța de recurs menționează că, prin Hotărârea Parlamentului RM, privind declararea stării de urgență, nr. 41 din 24 februarie 2022 s-a declarat stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pentru o perioadă de 60 de zile.

Iar potrivit pct. 2 s-a stabilit că, pe perioada stării de urgență, Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova va emite dispoziții în vederea punerii în executare a măsurilor indicate la subpct. 1-21.

Prin Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 5 din 02 martie 2022, privind instituirea unor măsuri specifice în domeniul justiției pe perioada stării de urgență s-au stabilit următoarele: „5. Prin derogare de la Capitolul VI al Legii Nr. 212 din 24-06-2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război, pe perioada stării de urgență se stabilesc următoarele măsuri specifice în domeniul justiției: 5.2 Acțiunile în contenciosul administrativ 5.2.2 Termenele de exercitare a căilor de atac în procedurile de contencios administrativ care se suspendă de drept, aflate în curs la data intrării în vigoare a prezentei dispoziții, se întrerup, urmând a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență. În cauzele care se suspendă de drept, în care au fost

exercitate căi de atac până la data emiterii prezentei dispoziții, dosarele se înaintează instanței competente după încetarea stării de urgență.

Prin Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 13 din 31 martie 2022, s-au exclus măsurile specifice în domeniul justiției și s-a abrogat punctul 5 din Dispoziția nr. 5 din 02.03.2022, cu modificările ulterioare, a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, începând cu data de 04 aprilie 2022.

Prin urmare, ținând cont de Dispozițiile Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 5 din 02 martie 2022 și nr. 13 din 31 martie 2022, având în vedere faptul că hotărârea integrală a fost notificată părții apelante la 07 martie 2022, termenul de depunere a motivării apelului a început a curge de la data de 04 aprilie 2022 și expiră la 03 mai 2022.

Astfel, data pînă la care urma a fi depusă motivarea apelului la instanța de apel a expirat la 03 mai 2022. Însă, SC „Imobil-PG” SRL a depus motivarea apelului la data de 10 mai 2022.

Drept urmare, prin încheierea din 17 mai 2022 Curtea de Apel Chișinău, în temeiul art.236 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ, a declarat inadmisibilă cererea de apel depusă de SC „Imobil-PG” SRL, reprezentată de avocatul Alexei Frunze împotriva hotărârii din 23 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Pentru a se pronunța astfel, instanța de apel a reținut că apelantul SC „Imobil-PG” SRL nu au prezentat motivarea apelului în termenul prevăzut de art.232 alin.(2) din Codul administrativ.

Conform art.236 alin.(1) și alin.(2) lit.e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2).

Analizând circumstanțele cauzei în raport cu argumentele recursului și cadrul legal aplicabil speței, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția instanței de apel de declarare în temeiul art.236 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ a cererii de apel depuse de SC „Imobil-PG” SRL, reprezentată de avocatul Alexei Frunze ca inadmisibilă, deoarece ultimul nu s-a conformat prevederilor legale imperative și nu au prezentat instanței de apel cererea de apel motivată în termenul prevăzut la art.232 alin.(2) din Codul administrativ.

Or, după cum s-a menționat supra, hotărârea motivată a primei instanțe a fost notificată SC „Imobil-PG” SRL, reprezentată de avocatul Alexei Frunze, încă la data de 07 martie 2022, însă ultimul până în termenul-limită, care a expirat la data de 03 mai 2022 inclusiv, nu a prezentat Curții de Apel Chișinău apelul motivat, fapt ce a generat în consecință declararea acestuia inadmisibil în conformitate cu art.236 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ.

La acest capitol se rețin dispozițiile art.24 alin.(1) din Codul administrativ, care stipulează că, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, or,

termenul de apel prevăzut la art.232 din Codul administrativ, este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea acestuia atrage ca consecință după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac. Contrar acestor prevederi, recurentul/apelant SC „Imobil-PG” SRL, reprezentată de avocatul Alexei Frunze, fiind cel interesat de soluționarea prezentului litigiu în ordine de apel, nu a depus diligența necesară ca să-și îndeplinească obligațiile cu bună-credință, în vederea depunerii motivării apelului în interiorul termenului legal, care este un termen imperativ, cu solicitarea, după caz, a repunerii în termen a actului de procedură în conformitate cu legislația în vigoare.

Nu poate fi reținut argumentul SC „Imobil-PG” SRL, reprezentată de avocatul Alexei Frunze, invocat în cererea de recurs precum că instanța de apel la emiterea încheierii nu a ținut cont de faptul că în cererea de recurs depusă au fost expuse solicitările apelantului, dezacordul cu hotărârea atacată și temeiurile de drept pe care apelantul și-a întemeiat pretențiile, rezervându-și dreptul de a depune un apel motivat în caz de necesitate.

Or, alegația respectivă a recurentului vine în contradicție cu cele menționate supra și materialele dosarului, prin care cert s-a constatat că ultimul a recepționat hotărârea motivată a primei instanțe încă la data de 07 martie 2022 (f.d. 133) și conform art. 232 din Codul administrativ recurentul/apelant era obligat să depună motivarea apelului în termen de 30 de zile de la notificare.

Prin urmare, culpa neîndeplinirii actului de procedură în termenul prevăzut la art.232 alin.(2) din Codul administrativ, le revine SC „Imobil-PG” SRL, care nu a efectuat nicio acțiune procesuală, după cum sugerează și jurisprudența CEDO, de a-și proteja drepturile de acces la instanță și de a îndeplini actele de procedură în termenul legal, manifestând în acest sens un comportament de rea-credință la folosirea drepturilor sale procedurale.

Se constată ca fiind întemeiată soluția instanței de apel cu privire la declararea apelului depus de SC „Imobil-PG” SRL, reprezentată de avocatul Alexei Frunze ca inadmisibil în temeiul art.236 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ, or, exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din acest drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Prin urmare, argumentele invocate în cererea de recurs sunt neîntemeiate și nu constituie temei de anulare a încheierii recurate, care este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil în sensul art.6 din CEDO.

În susținerea opiniei enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ amintește că art.6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor și a Libertăților Fundamentale ale Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil.

În practica sa constantă, Curtea a reiterat că „dreptul la instanță”, la fel ca și dreptul de acces, nu are un caracter absolut. În această privință Curtea Europeană, în multe cauze similare, nu exclude ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev vs. fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei; Kemp vs. Luxemburg; Diaz Ochoa vs Spania), în care CEDO a reiterat că termenul fixat de legea internă este o

restricție ce guvernează accesul la justiție.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art.243 alin.(1) lit.b) și alin.(2) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul depus de Societatea Comercială „Imobil -PG” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Alexei Frunze.

Se menține încheierea din 17 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea Comercială „Imobil-PG” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Preturii sectorului Buiucani, Primăriei municipiului Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nina Vascan

Iurie Bejenaru